

Peder Sundströms tipsar **Så tar du de bästa actionbilderna**

Våga tänka nytt. Våga testa nya vinklar och våga att begränsa utrustningen du plockar med dig. Har du bara två fasta objektiv med dig tvingas du tänka om och röra dig mer.

Fundera över vad du vill åstadkomma. Tänk efter före.

Sätt dig in i situationen. Se vad skidåkarna gör och när de gör det. Du behöver kunna skapa en god relation med de du ska fotografera. Att du försöker förstå modellerna är en god början.

Anpassa dig efter vädret och se mulna dagar som en bra dag att sätta igång att jobba mer med kontraster eller blix. Det är förmågan att se möjligheter som skiljer bra från dåliga fotografier.

Lär känna din utrustning. Det finns så mycket att lära sig. Låt utrustningen bli en del av dig.

Damer och herrar i gummikläder. Prylar att klämma och känna på för 700 000 kronor. Avslappnad stämning och en massa skratt.

Allt det och dessutom en massa inspiration var vad deltagarna i action-foto-workshopen fick sig till livs under tre intensiva dagar i Idre.

TEXT **AMY LAGERMAN**

Intensiv inspiration i Idre

–Tänk form. Tänk att bilden ska stå sig utan att något häftigt action finns med, uppmanar fotograf Peder Sundström.

Han står framme vid filmduken och repeterar gårdagens teorikurs. Under tiden sparar arrangören Pelle Nyberg deltagarnas personliga favoritbilder från gårdagen i sin dator. Det är dags för en genomgång där alla får berätta om vad de gillar med sina bilder, och kanske få feedback som gör kommande bilder ännu bättre. I takt med att fotografierna rullar förbi pekar Peder på detaljer han gillar, och föreslår emellanåt en alternativ lösning som kan lyfta bilden ännu ett snäpp. Åtta huvuden framför honom nickar instämmande och hummar.

–Kom ihåg att titta på vad som finns i bilden och beskär bort allt som stör vid kanten, säger Peder. Men retuscher inte. Reportagebilder ska vara ärliga. Det är skillnad mellan att förstärka det som finns och att förvränga verkligheten.

Tempot är snabbt och effektivt, för om bara en liten stund där det dags att ta sig ut i backarna igen. Först på agendan står en rejäl utmaning – speedskiing. Halvgalna skidåkare som vettlöst kastar sig nedför stupbranta Chocken för att komma upp i så hög hastighet som möjligt. Att det är knepigt att plåta dem säger sig själv. Ena hundradelen av en sekund är de där. Ett hjärtslag senare är de borta.

Men innan gänget kan klicka på sig slalomskidorna är det dags för en av höjdpunkterna. Nikon som medverkar på workshopen har med sig kameraprylar för imponerande 700 000 kronor. All utrustning lånas ut och deltagarna småputtrar av glädje medan de väljer ut vilka hus och objektiv de vill testa under dagen. En D3X med 400/2.8? Tja. Det är ju dumt att missa chansen.

Workshop som inspirationskälla

På väg ut i backen inser jag att jag eventuellt är fel person att hänga med ut på äventyret. Jag är nämligen den enda som kör snowboard och har ingen chans att hänga med slalomåkarna.

FOTO: PEDER SUNDSTRÖM

Tänk form. Tänk att bilden ska stå sig utan att något häftigt action finns med.

Peder Sundström

FOTO: PEDER SUNDSTRÖM

Peder Sundström jobbar mycket med äventyr och resor. Flera av uppdragsgivarna är rese-magasin och kataloger. Fler av Peders bilder hittar du på www.sundstroem.com

Redan vid den första skidliften är jag ohjälpligt efter, och ett oväntat glapp i balansen resulterar i en nära-krossad-kamera-upplevelse och en stukad, vackert lila, tumme.

Från toppen är det inte långt kvar till speedskiing-banan. Pelle som visar vägen berättar att vi kan åka offpist längs nätet så att vi kommer ett tiotal meter nedanför startlinjen. Det lär vara en bra plats att fota ifrån. Våghalsarna i gruppen kastar sig oförfärat utför och ställer sig med kamerorna vid avgränsningen längs backen. De som föredrar att åka på pistat underlag tar sig ändå ner till mållinjen, och medan herrar och damer i Darth Vader-hjälmars svishar förbi diskuteras kameror och fotografi.

När den sista damen störtat i mål ekar högtalarna «...det avslutar klassen med damer som gillar att klä sig i gummikläder», och det är dags att packa ihop.

Workshop som inspirationskälla

En snabb lunch senare är det dags att beundra de färgglada akrobaterna i hopparken. Ett gäng blixtrar är utplacerade vid ett av hoppen för att lyfta fram färgen i hopparnas kläder. Varje gång en klargrön jacka eller ett par lysande röda brallor på halv stång voltar över fotograferna sprakar det av ljus, nästan som på nyårsafton. Uppe vid det första hoppet har Magnus Stark

FOTO: PEDER SUNDSTRÖM

FOTO: AMY LAGERMAN

Hur kommer det sig att du hamnade här?

- Jag såg annonsen i en fototidning, och eftersom arrangören inte ställde några krav på tidigare erfarenhet vågade jag hänga på. Jag fick det som en för tidig 40års-present.

Vad brukar du fota till vardags?

- Bilutställningar. Snowboard har jag bara fotat lite på skoj tidigare.

Vad har varit bäst med de här dagarna?

- Blandningen av folk, att det är väldigt prestigelöst. Och tipsen på hur jag ska ställ in kameran. Det känns lite som att börja från noll. Hela första dagen pendlade jag mellan himmel och helvete. Informationen vi fick från Nikon var både bra och nyttig.

Kommer du att kunna använda något du lärt dig här i din vanliga fotografering?

- Ja, jag tror att idéerna om bildkomposition kommer följa med, liksom tipsen om hur jag använder kameran på bästa sätt.

FOTO: JANNE ALDENMYR

FOTO: PEDER SUNDSTRÖM

Vill du veta mer om actionfoto?

För att komma i kontakt med arrangören av actionkursen i Idre kan du mejla Pelle Nyberg på e-postadressen: pelle@parny.se.

Vill du se deltagarnas bilder kan du surfa in på www.fotokurs.nu/09idre

I dag är tekniken helt pålitlig, och den kommer bara att bli bättre. Det som kommer att skilja fotograferna åt framöver är deras bildseende.

Peder Sundström

FOTO: PEDER SUNDSTRÖM

och Janne Aldemyr stannat. Båda har fått workshopen som för tidiga födelsedagspresenter, och båda är mycket nöjda med innehållet så här långt.

– Jag har hållit på med naturfoto i 15 år, berättar Magnus. Jag behövde nya influenser och letade efter inspiration. Grunderna i tekniken behärskar jag redan, men jag hade ingen aning om vad som betraktas som en bra brädbild. Nu har jag fått lära mig det.

– Jag har fotat snowboard lite på skoj tidigare, fortsätter Janne. Men det är mest bilutställningar som jag fotograferar. Den här workshopen har en bra blandning av folk och det är väldigt prestigelöst. Bäst hittills är tipsen på hur jag ska ställa in kameran och hur jag använder den bäst.

Viktigt med referenser i bilderna

Under tiden gänget samlas nere och fotar snowboardåkarna som grindar sätter sig Peder och jag en bit utanför högtalarnas hiphopdunk. I den orange spegligen i Peders skidglasögonen ser jag hur workshopdeltagarna samlas över kamerorna, pekar, skratrar, fotograferar och gestikulerar. Peder ser också mycket nöjd ut.

– Jag hoppas att jag kan inspirera fotograferna till att fundera hur de ska jobba mer med bildspråket. I dag är tekniken helt pålitlig, och den kommer bara att bli bättre. Det som kommer skilja fotograferna åt är deras bildseende. Det är viktigt att fundera över varför man tar just den här bilden.

Själv är han mycket intresserad av visuell

perception och har pluggat både konsthistoria och bildretorik. Han triggas helt enkelt av god form och försöker inspirera andra att förstå vikten av att tänka över bildkompositionen innan de börjar fota.

– I till exempel naturfoto kommer kompositionen mer naturligt. I actionfoto blir det lätt att man fotar en cool snubbe som gör något trick. Men det räcker inte hela vägen. Det måste finnas en kärna. Referenser. En kille som bara hänger i luften ger till exempel ingen känsla för hur högt han hoppar.

Varför ska man åka iväg på en workshop i foto?

– För att träffas och ha kul, testa proffsutrustning, fota sådant man inte brukar fota och prata och tänka bilder. ■